

Darba grupas sanāksmes protokols atbilstoši Iepirkumu uzraudzības biroja 2023.gada 13.marta rīkojumam Nr.1-2/76 “Par iepirkumu pirmspārbaūžu veikšanas, konstatēto problēmu risināšanas un pirmspārbaūžu veikšanas metodikas aktualizēšanas darba grupu”

14.09.2023. Nr.40

Sanāksme notiek rakstiskajā procedūrā 2023.gada 14.septembrī.

Sanāksmes mērķis: izskatīt Eiropas Savienības fondu vadošās iestādes, atbildīgo iestāžu, sadarbības iestādes, kā arī programmas apsaimniekotāju un aģentūru iesūtītos jautājumus par Metodiku par iepirkumu pirmspārbaūžu veikšanu sadarbības iestādei Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas periodā, Metodiku par iepirkumu pirmspārbaūžu veikšanu programmas apsaimniekotājiem un aģentūrām 2014.–2021.gada periodā, kā arī citus ar publiskajiem iepirkumiem saistītus jautājumus.

Protokolu sagatavoja Iepirkumu uzraudzības biroja Kontroles departaments.

Nr.p.k.	Jautājums/informācija	Iepirkumu uzraudzības biroja/Eiropas Savienības fondu vadošās iestādes/Centrālās finanšu un līgumu aģentūras skaidrojums
1.	<p>Tieslietu ministrija</p> <p>Publisko iepirkumu likuma (PIL) 42.panta trešās daļas 4.punkts nosaka, ka 42.panta otrajā daļā minētie izslēgšanas iemesli attiecas arī uz jebkuru no šādām personām: 4) šā panta otrās daļas 1., 2. un 3. punkts — uz personām, kurām kandidātā vai pretendētā ir izšķirošā ietekme uz līdzdalības pamata normatīvo aktu par koncerniem izpratnē.</p> <p>Lūgums sniegt skaidrojumu:</p>	<p>Iepirkumu uzraudzības birojs</p> <p>Sākotnējā PIL grozījumu likumprojektā¹ 42.panta grozījumu redakcija paredzēja, ka informāciju par šā panta trešās daļas 4.punktā minēto personu pasūtītājs iegūst no UR. Tomēr, ņemot vērā gan dažādās uzņēmumu formas, gan arī atšķirības regulējumā par tiesībām vai pienākumu atšķirīgās situācijās UR ziņot par izšķirošās ietekmes personu, minētās PIL tiesību normas tika precizētas tādējādi, ka saskaņā ar PIL 42.panta piektās daļas 1.punkta e) apakšpunktu informācija par izšķirošās ietekmes personu iegūstama no paša kandidāta vai pretendenta, lai ārpus regulējuma nepaliktu situācijas, kad UR ziņas par izšķirošās ietekmes personām nebūtu iegūstamas.</p>

¹Pieejams: <https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS13.nsf/0/5CC1C6D87B5BA749C2258616004DC062?OpenDocument#A>

	<p>1) Kādā veidā pasūtītājs var iegūt informāciju par personām, kurām kandidātā vai pretendētā ir izšķirošā ietekme uz līdzdalības pamata normatīvo aktu par koncerniem izpratnē?</p> <p>2) Vai šāda informācija ir iegūstama no Uzņēmumu reģistra (UR)?</p> <p>3) Kā pasūtītājam rīkoties, ja šāda informācija UR nav norādīta?</p> <p>4) Ja UR kā dalībnieki ir norādīti komersanti, vai šis ir pamatojums tam, lai pasūtītājam būtu pilnvaras Elektronisko iepirkumu sistēmas e-izziņu sistēmā šos dalībniekus pārbaudīt par PIL 42.panta otrajā daļā minētajiem izslēgšanas iemesliem?</p>	<p>Attiecīgi pasūtītājs informāciju par šīm personām var lūgt norādīt pieteikumā vai piedāvājumā, un tad minētais būtu jāparedz iepirkuma procedūras nolikumā. Tāpat pasūtītājs šo informāciju var pieprasīt iesniegt arī pieteikuma vai piedāvājuma vērtēšanas laikā.</p> <p>Vienlaikus, ievērojot to, ka kandidāti vai pretendenti ne vienmēr izprot Koncernu likuma regulējumu, pretrunīgas informācijas gadījumos (piemēram, ja pēc UR datiem konstatējama persona, kurai kandidātā vai pretendētā varētu būt izšķirošā ietekme, bet kandidāts vai pretendents sniedzis informāciju, ka šādas personas nav), pasūtītājam ir jālūdz kandidātam vai pretendentam papildu skaidrojums, ja, piemēram, konstatē, ka kandidātā vai pretendētā ir dalībnieks, kas ir vairākuma kapitāldaļu turētājs (piemēram, praksē konstatēts gadījums, kad Latvijas subjektam SIA "X" ir dalībnieks SIA "XX1", kurš ir 50.9 % kapitāldaļu turētājs. Līdz ar to secināms, ka SIA "X" dalībniekam SIA "XX1" atbilstoši Koncernu likuma regulējumam konstatējama izšķirošā ietekme uz līdzdalības pamata)².</p>
2.	<p>Centrālā finanšu un līgumu aģentūra</p> <p>Lūgums papildināt skaidrojumu, norādot, vai pasūtītājam jāveic izslēgšanas nosacījumu pārbaude mātes uzņēmumam, ja pretendents ir meitas uzņēmums, kurš reģistrēts atbilstoši normatīvo aktu regulējumam un veic saimniecisko darbību ar saviem resursiem un finanšu līdzekļiem, kā arī iesniedz gada pārskatus.</p>	<p>Iepirkumu uzraudzības birojs</p> <p>Atbilstoši Centrālās finanšu un līgumu aģentūras jautājumā minētajā Iepirkumu uzraudzības biroja tīmekļvietnē pieejamajā skaidrojumā ("Kandidātu un pretendentu izslēgšanas noteikumi") norādītajam, <i>filiāle</i> nevar patstāvīgi uzņemties saistības kā tiesību subjekts, bet tikai komersanta vārdā, līdz ar to saistības juridiski ir uzņēmies pats mātes uzņēmums.</p>

² Atbilstoši Iepirkumu uzraudzības biroja rīcībā esošam UR skaidrojumam "Koncernu likuma 3.panta trešās daļas 1.punktā noteikts, ka uzņēmumam ir izšķirošā ietekme sabiedrībā uz līdzdalības pamata, ja uzņēmumam sabiedrībā ir balsstiesību vairākums. Savukārt saskaņā ar Komerclikuma 134.panta pirmo daļu, 186.panta trešo daļu, 211.panta pirmo daļu, 279.panta pirmo daļu kapitālsabiedrība ir komercsabiedrība, kuras pamatkapitāls sastāv no pamatkapitāla daļu vai akciju nominālvērtību kopsummas. Daļa vai minimālās nominālvērtības balsstiesīgā akcija dod dalībniekam un akcionāram tiesības piedalīties sabiedrības pārvaldē, peļņas sadalē un sabiedrības mantas sadalē sabiedrības likvidācijas gadījumā, kā arī citas likumā un statūtos paredzētās tiesības. Ņemot vērās minētās normas, norādāms, ka kapitālsabiedrību gadījumā balsstiesību vairākumu nosaka pēc dalībniekam piederošo kapitāldaļu skaita, jo tieši piederošo kapitāla daļu vai balsstiesīgo akciju skaits dod dalībniekam vai akcionāram attiecīgu balsu skaitu sapulcē."

<p>Iepirkumu uzraudzības biroja skaidrojumā, atbildot uz jautājumu, vai pasūtītājam jāveic Publisko iepirkumu likuma 42.panta otrajā daļā noteikto izslēgšanas iemeslu pārbaude mātes uzņēmumam, ja kandidāts vai pretendents ir komersanta filiāle, skaidrots:</p> <p><i>Filiāle nevar patstāvīgi uzņemties saistības kā tiesību subjekts, bet tikai komersanta vārdā, līdz ar to saistības juridiski ir uzņēmies pats mātes uzņēmums. Tā kā par tiesību subjektu ir uzskatāms mātes uzņēmums, uz mātes uzņēmumu attiecināmi Publisko iepirkumu likumā noteiktie izslēgšanas noteikumi. Ja filiāle informāciju, kas pasūtītājam nepieciešama, lai veiktu izslēgšanas noteikumu pārbaudi, nav norādījusi pieteikumā vai piedāvājumā, pasūtītājs šo informāciju pieprasa no filiāles.</i></p> <p>Konkrētajā gadījumā mātes uzņēmums ir Zviedrijā reģistrēts komersants, kuram Latvijā ir meitas uzņēmums.</p>	<p>Attiecīgi tad, ja kandidāts vai pretendents ir komersanta filiāle, uz mātes uzņēmumu ir attiecināmi Publisko iepirkumu likuma 42.panta otrajā daļā noteiktie izslēgšanas noteikumi.</p> <p>Savukārt gadījumā, ja kandidāts vai pretendents ir <i>meitas uzņēmums</i> (piemēram, SIA), tas ir uzskatāms par atsevišķu juridisku personu. Ievērojot to, ka mātes uzņēmumam pieder meitas uzņēmuma kapitāla daļas un šīs daļas dod tiesības pieņemt noteiktus lēmumus attiecībā uz meitas uzņēmumu, mātes uzņēmuma atbilstības Publisko iepirkumu likuma 42.panta otrās daļas izslēgšanas noteikumiem pārbaude veicama, ievērojot regulējumu par personām ar izšķirošo ietekmi.</p>
--	---